

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. IV. Cadunt sub sigillum directè, mortalia in genere vel specie:
venialia autem solùm quoad speciem, frequentiam, & numerum; etiam
publica, & illa, quæ pœnitens dubius, vel formidans, narrat ùt ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

tores illos pro modo culpa punire non negligant &c. Dat. Roma apud S. M. Maiorem sub annulo Piscatoris die 30. Augusti 1622. Pontif. nostri anno secundo.

De hac obligatione denunciandi vide apud Dian. integrum tractatum part. 1. in ordine est tract. 4. ubi plures casus desuper resolvit, quos, quia ad propositum nostrum non pertinent, non examino, sed Lectori examinandos relinquo.

Progrediendo autem in opere incepto, à personis, quæ obligantur sigillo Confessionis, transeo ad materiam sigilli, de qua instituo sequentes Conclusiones.

CONCLUSIO IV.

Cadunt sub sigillum directè mortalia in genere vel specie: venialia autem solùm quoad speciem, frequentiam, & numerum; etiam publica, & illa, quæ pœnitens dubius, vel formidans, narrat ut peccata, cum talia non sint.

Illud directè cadit sub sigillum, quod est directè materia Absolutionis. Et quid aliud est directè materia Absolutionis, quam peccatum? Igitur peccatum directè cadit sub sigillum. Cum autem sit duplex peccatum, mortale & veniale, & veniale non sit materia necessaria, sed libera; quæritur: an solùm mortale, an verò etiam peccatum veniale sit directè materia sigilli?

Et quidem peccatum mortale, tam in genere, quam in specie, esse materiam gravem, ita ut peccaret mortaliter, qui diceret: Talis pœnitens confessus fuit mihi peccatum mortale, vel Vnum peccatum fornicationis, nemo dubitat, estò etiam, quod facilè contingere potest, non foret respectu pœnitentis gravis infamia; quia semper est gravis injuria, & grave nocumentum respectu Sacramenti; à quo meritò pœnitens avertitur propter illam revelationem.

Et eadem videtur ratio peccati venialis in specie, v. g. si Confessor diceret: Petrus est mihi confessus mendacium iocosum, vel etiam in genere, Multa peccata venialia, aut, graviora venialia. Quia, præterquam, quòd subinde respectu pœnitentis posset esse gravis infamia, semper est gravis injuria, & grave nocumentum respectu Sacramenti; licèt enim peccatum veniale non sit materia necessaria, equidem est materia sufficiens, & materia directè Absolutionis, quæ licèt non sit necessaria; est tamen valde utilis, & magni momenti in ordine ad

salutem. Potrò ab ea meritò averteretur pœnitens, si talis revelatio foret licita; licèt ergo peccatum revelatum in se non sit grave; attamen ipsa revelatio est gravis materia, quia impedit frequentationem tam utilis Sacramenti.

Non igitur audiendus Ledesma 2. part. 4. q. 11. a. 1. c. 5. ubi (ut refert Suarez Disp. 33. Sect. 3. n. 2.) hoc limitat, dicens: Si quis simpliciter revelat peccatum veniale, ita ut alii non intelligant, id facere ex Confessione, esse tantùm peccatum veniale. Hec, inquam, limitatio est improbabilis, secundùm Suarium loco mox citato; quia hoc non est peccatum mortale tantùm propter scandalum aliorum, quod tunc oritur, quando intelligunt illam esse revelationem Confessionis; sed per se propter fractionem sigilli: quippe non solùm fit odiosa Confessio ex eo, quòd reveletur formaliter (ut sic dicam) sed etiam quòd res ibi cognitæ revelentur: immo vel hoc solùm, quòd possint res ibi cognitæ revelari, facit Confessionem odiosam, quantò magis ipsa revelatio?

Et verò, si revelatiò peccati venialis per se loquendo solùm est venialis, cur erit mortale scandalum aliorum? Non enim solent homines graviter scandalizari, viso peccato tantùm veniali. Quin ex gravi scandalo sæpè colligitur ipsa gravitas peccati secundùm se, ut patet in aliis materiis. Ergo similiter impræsentiarum, si homines graviter scandalizentur, quando sciunt, peccatum veniale revelari ex scientia Confessionis, signum manifestum est, ipsam revelationem secundùm se esse peccatum grave.

Igitur directè revelatio peccati, nunquam est venialis ex parvitate materiæ, secùs ex inadvertentia vel indeliberatione. Voco revelationem directam, quando v. g. aliquis in terminis dicit: Petrus fuit fornicatus; Petrus fuit mentitus &c. & dico, omnem talem revelationem esse materiam gravem, adeoque peccatum mortale.

Potrò indirectè revelatio est, quando, tamen non exprimitur persona, quæ fuit confessæ, tamen ita narratur peccatum confessum, ut alicui ingeratur suspicio personæ; quæ etiam revelatio procul dubio graviter per se loquendo peccaminosa est: quia etiam per illam fit Sacramentum odiosum; ut videbimus Sect. seq.

Interim non videtur, quare hæc revelatio non posset esse venialis ex parvitate materiæ. Negari enim non potest (inquit Lugo Disp. 23. n. 71.) non consistere in indivisibili obligationem non loquendi de auditis in Confessione. Quia aliquando de illis licèt loquimur, quando nullum est periculum manifestationis; aliquando est clarum periculum, & est grave peccatum ita loqui, aliquando verò potest esse adeò remotum periculum, ut licèt meliùs

112. est etiam alii non intelligant id fieri ex Confessione. Ledesma Suarez.

111. 112.

113.

113. Directè revelatio peccati nunquam est venialis ex parvitate materiæ.

114. Directè indirectè.

esset tacere, & possit esse veniale loqui, non tamen sufficiat ad mortale. Hæc ille.

114. Quidquid ergo sit de revelatione indirecta, de qua Sect. seq. latius tractabimus: firmissimè teneas & nullatenus dubites, omnem revelationem directam, etiam minimi peccati venialis in sua specie, esse peccatum mortale contra reverentiam debitam Sacramento Pœnitentiæ.

Et idem est, si revelentur plura vel graviora peccata in genere. Secus si solum reveletur peccatum veniale in genere, dicendo: *Talis confessus est peccatum veniale*; quia eo ipso quod confessus est, supponitur confessus unum saltem veniale. Sicut ergo Confessarius per se loquendo potest dicere: *Talis mihi confessus est*; ita etiam potest dicere: *Talis mihi confessus est peccatum veniale*.

115. Si inferas: ergo dicere poterit; *Confessus est verbum otiosum*, hoc est enim minimum peccatum; adeoque tunc Confessarius nihil plus, immo quodammodo minus dicit, quam si præcisè diceret: *Confessus est veniale*; possem enim tunc cogitare, confessum aliquod ex majoribus venialibus.

Respondet Arriaga Disp. 45. n. 26. in finet. Et si, rem metaphysicè considerando, fortasse dicere possemus, ex eo capite non esse contra sigillum Confessionis; nihilominus vel quia nunquam scitur, quod sit minimum veniale, vel ne aperiatur porta, ut Confessarius putet pro suo libitu, hoc esse minimum, interim sit ex majoribus; & ne si in uno casu admittatur exceptio, trahatur ad alios paulò graviores consequentia (ut sæpè fieri solet in rebus moralibus) oportuit ut neque in hoc id esset licitum. Hæc ille.

Deinde ratio disparitatis est; quòd in casu consequentis Confessarius aliquid aperiat ex Confessione, quod aliis determinatè non erat notum; jam autem quòd sit confessus, patet exterius ex ipsa Confessione: quare dum hoc dicit, & addit peccatum veniale in genere, non tam revelat aliquod pœnitentis peccatum, quàm arceat opinionem vel suspicionem, quòd confessus sit mortalis. Quidni ergo id licitum sit per se loquendo?

116. Dico: *Per se loquendo*; quia si duo vel tres eidem Confessario fuissent publicè confessi, & de uno dumtaxat diceret: *Confessus est mihi veniale*, daret occasionem suspicandi alios confessos fuisse mortales; ac proinde licet non violaret sigillum respectu ejus, quem dicit confessum veniale, indirectè tamen violaret sigillum respectu aliorum, de quibus ex ejus dicto suspicantur auditores Confessionem peccati mortalis.

Similiter non frangitur sigillum dicendo: *Talis mihi fecit Confessionem generalem totius vite*; nisi præberetur occasio suspicandi pœnitentem habuisse casus reservatos, aut debuisse

repetere Confessiones irritas, vel aliud simile. Ideo cum maxima cautela est utendum limitibus loquendi modis, vel potius ab his omnino abstinendum, de quo plura Sect. seq.

Nunc quæro, an etiam peccata publica sint materia sigilli? Affirmat Conclusio, quæ est communis contra Medinam Cod. de Confess. q. 51. circa principium, ubi, teste Suariorum præ n. 6. dicit: Quando peccatum est notum aliis & publicum, posse Confessorem dicere, Petrum sibi esse confessum tale peccatum cum magno dolore &c. quia hoc non creditur infamiam pœnitentis, nec in odium Confessionis.

Sed est omnino falsum (inquit Suarius loco citato) quia in primis grave generaretur scandalum; etiam inter pios & doctos, quòd est signum, hanc esse revelationem sigilli & gravem. Ratio verò est: quia in hoc attendendum est iis, quæ sunt per se, non verò quæ sunt per accidens; est autem per accidens, habere notitiam illius peccati alià viâ; per se autem est, quòd notitia Confessionis in publicum deferatur, quòd simpliciter malum est & injuriosum Sacramento, quòd non potest non fieri onerosum hæc ratione, & facile potest extendi hæc revelatio ad res alias, fortè notitiam publicas & certas, & ex ipsa Confessione posset magis augeri infamia alterius. Hæc ille.

Rogas, quâ ratione posset magis augeri? Responderetur, quia posset addere majorem consuetudinem; fieri namque posset, ut qui commisit peccatum publicum, haberet intentionem ignorantiam aliquam invincibilem; illum autem, aut libertate careret &c. quando autem jam dico, eum confessum esse, ostendit illum non materialiter tantum, sed etiam formaliter peccasse.

Atque ut non augetur infamia, immo potius diminueret, & cederet in magnam laudem pœnitentis; haud equidem propterea daret; quia sigillum inductum est non tantum in favorem pœnitentis, sed maxime ipsius sacramenti: quòd etiam tali casu, ut dictum est, patitur præjudicium.

Audiamus Cajetanum bene explicantem hunc casum in Sum. verb. Confessor. circa finem. Nota (inquit) quòd si ego laicum cum toto populo Magdalenam concubinam, & Magdalenam mihi confessa sit de peccatis suis & specialiter de concubinato suo, si ego postea dixerero: *Magdalena confessa est mihi peccata sua*, non revelo Confessionem; quia Confessio non fit nisi de peccatis. Sed si dixerero: *Magdalena confessa est mihi de concubinato suo*, jam revelo Confessionem; quia concubinatus, ut cognoscitur per Confessionem, manifestatur. Et simile est de usurariis, & de aliis peccatis.

Et propterea Confessor quum audire cum contingit Confessiones publicorum peccatorum,

rum, licentiam petat à pœnitente loquendi de istis publicis, ad dicendum, quòd iste confessus est de tali peccato, & reliquit illud, & petit veniam de scandalo & mandat restitui &c. Potest tamen sine omni licentia dicere: Ego audiui Confessionem istius; rite confessus est; Absolutionis beneficium impendi; hæc enim bona generalia potest dicere. Hucusque Cajet.

Cæterùm quod hæcenus dictum est de peccatis, etiam accipiendum est de circumstantiis, quæ vel speciem peccati mutant, vel malitiam ejusdem speciei augent aut multiplicant numerum; quia & hæ circumstantiæ peccatum sunt, aut pars peccati, & ut notat Doctor Subtilis non possunt bene revelari sine revelatione facti. Sic inquit q. dist. 21. q. 2. n. 16. De quid dico, quòd non tantùm peccatum principale confitens, & circumstantias peccati, quia circumstantia non possunt bene revelari sine revelatione facti, sed & persona secunda, cum qua peccatur &c. Quod maximè verùm est de circumstantiis propriè dictis, de quibus hic loquor, sequenti Conclusionem de aliis acturus, quæ non directè, sed solùm indirectè cadunt sub sigillum.

Præmitto unam quæstionem pro fine hujus Conclusionis; an etiam illa, quæ pœnitens dubius vel formidans narrat tamquam peccata, eùm tamen non sint peccata, censeri debeant directè materia sigilli, ac si reverà essent peccata?

Resolutio est affirmativa, ut patet ex ultima parte Conclusionis, cujus ratio est: quia vel illa tenetur confiteri, si sint mortalia, juxta communiorem sententiam, quæ docet peccata dubia esse confitenda; vel saltem potest confiteri, & instar aliorum confiteri; ergo nulla est ratio, quare etiam instar aliorum non sint directè materia sigilli: quippe proponuntur Confessario tamquam directè materia Absolutionis, & directè absolventur, casu quo essent vera peccata.

Sicuti ergo ad inducendum sigillum sufficit intentio Confessionis sacramentalis, licet ex aliqua causa non sit talis; ita videtur sufficere intentio dicendi illa tamquam peccata, & per consequens, ut partem Confessionis sacramentalis, estò reverà non sint talis pars.

Enimverò difficile satis est multis pœnitentibus, discernere & judicare, an aliquid hic & nunc sit peccatum; an aliquid hic & nunc sit necessariò exprimendum, vel saltem utiliter possit exprimi; adeoque si Confessarius ea omnia, quæ ipse judicat non esse peccata, posset ex Confessione revelare, Sacramentum haud modicum redderetur odiosum & onerosum: ergo illicitè ea revelantur, ut patet ex dictis Conclusionem primâ, ubi ostendimus principale fundamentum sigilli esse odium, quod generatur Sacramento per revelationem eorum, quæ in Confessione aperiuntur.

Unde non tantùm peccata, & circumstan-

tiæ propriè dictæ peccatorum, manere debent sigillata, sed etiam, quæ ut talia narrantur, estò reverà talia non sint. Immo, quod plus est, etiam illa, quæ pœnitens optimè noyit non esse peccata, sunt tamen necessaria ad explicandum peccatum, de quibus ponitur

CONCLUSIO V.

Indirectè cadunt sub sigillum omnes circumstantiæ odiosæ, quæ conducunt, saltem ex judicio pœnitentis, ad peccati manifestationem; ut imperfectiones naturales vel morales, occasiones peccatorum, peccatum complicitis, & quæcumque aliena, ex sola Confessione cognita. Item peccatum à pœnitente committendum, dummodo propositum illud sacramentaliter confiteatur.

Dico; Indirectè cadunt, quia sicut hæc omnia solùm indirectè spectant ad Confessionem; neque enim sunt materia Absolutionis, ita quoque solùm indirectè possunt spectare ad sigillum, tanquam utilia, immo aliquando necessaria ad finem Confessionis, à qua proinde eorum revelatio retraheret, fortè non minùs, quàm revelatio peccatorum.

Pono casum, aliquis confitetur se peccasse contra votum castitatis, licet votum illud non sit malum, nec peccatum; sed potius bonum, & virtus; equidem quia necessariò explicatur in Confessione, & eatenus indirectè ad eam spectat, nequit Confessarius dicere ex illa scientia: Talis habet votum castitatis; præcipuè si addat, se id scire ex Confessione: licet enim potuerit pœnitens illud votum dicere Confessario, tum ut sciret ejus obligationem, tum ut quæreret dispensationem, vel ob alium finem indifferentem; equidem eùm similia frequentius soleant tractari extra Confessionem, non modica ingeneratur opinio seu suspicio, quòd id intellexerit ex peccato aliquo contra illud votum, quod est indirectè revelare illud peccatum, ac proinde prorsus illicitum; quia meritò avertit pœnitentem à Confessione.

Atque ut non diceret, se id scire ex Confessione, tamen pœnitens audiens suum Confessarium dixisse de illo voto, ipsi soli cognito, sine dubio intelligit illum revelasse aliquid de Confessione; & fieri posset, quòd multùm interesset pateretur ex illa revelatione: v. g. est

O o 3 Reli-

120. Nam circa confessionem peccatorum cadunt sub sigillum.

Sicut.

111. Probatur aliter per Conclusionem.

122. Illi qui revelant ea, quæ à pœnitente dicuntur de peccatis, est peccatum non sint.

123. Insuper notandum est, quod si quis peccatum, quod non est peccatum, confiteatur, non tenetur confiteri, sed potius bonum, & virtus.

123. Insuper notandum est, quod si quis peccatum, quod non est peccatum, confiteatur, non tenetur confiteri, sed potius bonum, & virtus.

Exemplum Conclusionis, in eo, qui confitetur se violasse votum.

124. quod votum nequit Confessarius ex Confessione revelare.